

NOTAT

12-04-2024

EMN-2023-01143

1695860

Faktaark: Hvad er de maksimale ventetider?

De maksimale ventetider er en patientrettighed, der er fastsat i sundhedslovens § 88 samt [Bekendtgørelse nr. 584 af 28. april 2015 om maksimale ventetider ved behandling af kræft og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme](#). Desuden har Sundhedsstyrelsen netop opdateret og offentliggjort en opdateret [Vejledning om maksimale ventetider ved behandling af kræft og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme](#).

De maksimale ventetider gælder for de fleste typer kræftpatienter. Patienter med kræftsygdomme, der kræver knoglemarvstransplantation, samt patienter med hudkræft, der ikke er modermærkekræft, er ifølge reglerne dog ikke omfattet.

Hvilke maksimale ventetider gælder for kræftpatienter?

For udredning gælder det, at den opstartes senest 14 dage efter, at sygehuset har modtaget henvisningen til udredning. Med udredning menes de undersøgelser og prøver m.v., der er nødvendige for at klarlægge, hvad patienten fejler.

For behandling gælder det, at den skal opstartes senest 14 dage efter, at patienten har givet sit samtykke til behandlingen, og senest 28 dage efter, at sygehuset har modtaget henvisningen til behandling. Behandlingen kan fx bestå i operation, kemoterapi eller strålebehandling.

For efterbehandling gælder det tilsvarende, at den skal opstartes senest 14 dage efter, at patienten har givet sit samtykke, og senest 28 dage efter, at sygehuset har modtaget henvisningen til efterbehandling. Efterbehandlingen skal forebygge, at sygdommen vender tilbage, og kan fx bestå i kemoterapi, anden medicinsk behandling eller strålebehandling.

Hvis bopælsregionen af kapacitetsmæssige årsager ikke selv kan tilbyde udredningen eller behandlingen indenfor den maksimale ventetid, skal den tilbyde patienten henvisning til et sygehus i en anden region, et privathospital eller et udenlandsk sygehus, så fristen kan overholdes. Hvis det ikke er muligt for regionen at finde et andet tilbud, skal den give Sundhedsstyrelsen besked, hvorefter Sundhedsstyrelsen skal forsøge at finde et tilbud.

Gyldige grunde til overskridelse af fristerne

Reglerne om maksimale ventetider kan godt være overholdt, selv om de nævnte frister på 14 eller 28 dage overskrides. De maksimale ventetider gælder ikke, hvis et fagligt vurderet hensyn til patientens helbredstilstand tilsiger, at udredning/behandling bør udskydes, eller hvis en patient selv har ønske om behandling på et senere tidspunkt end det tilbudte tidspunkt for start på udredning/behandling, som ligger inden for de maksimale ventetider.

Reglerne om maksimale ventetider kan også godt være overholdt, selv om tidsfristerne overskrides af kapacitetsmæssige årsager. Det forudsætter, at regionen tilbyder patienten at blive henvist til andet sygehus, der kan tilbyde start på udredning eller behandling inden for den maksimale ventetid. Hvis patienten ikke ønsker at blive henvist, og patienten samtidigt samtykker til udredning- eller behandlingstilbuddet på den ansvarlige regions sygehus, trods overskridelse af de maksimale ventetider, så er reglerne om de maksimale ventetider overholdt.

Eksempler på, at overskridelse af fristen sker efter patientens ønske:

- Patienten vil gerne nå at holde en planlagt ferie eller fest sammen med sin familie, inden behandlingsforløbet går i gang.
- I nogle tilfælde har patienten brug for betænkningstid, inden behandlingen kan opstartes, fx for at overveje forskellige behandlingsmuligheder.

Eksempler på, at fristen overskrides af helbredsmæssige årsager:

- Det er nødvendigt at stabilisere patientens tilstand med behandling af en fx en hjertesygdom, inden kræftbehandlingen kan påbegyndes.
- Patienten har en infektion, som skal behandles, inden det er muligt at operere for kræft.
- Svækkede patienter skal bringes i form (det som i fagtermer kaldes præhabilitering) for at få størst mulig helbredsmæssig gavn af behandlingen.

Tilfælde hvor reglerne om maksimale ventetider ikke er overholdt

I de sjældne tilfælde, hvor reglerne om de maksimale ventetider ikke overholdes er der ofte tale om menneskelige fejl, eller fordi der opstår en uforudset situation, som gør det umuligt at overholde reglerne.

Eksempler på, at fristen overskrides som følge af fejl:

- Der kan ske en menneskelig fejl ved booking af en operationstid, så den kommer til at ligge efter fristen.

- Personalet får ved en fejl ikke informeret patienten om muligheden for at få behandling eller udredning på et andet sygehus, når sygehuset ikke selv ikke kan overholde fristen af kapacitetsmæssige årsager.

Regionerne igangsætter løbende lærings- og ledelsesmæssige tiltag for at undgå, at de samme fejl sker igen.

Eksempler på, at fristen overskrides som følge af uforudsete situationer:

- Patientens operation bliver udskudt, fordi der akut opstår sygdom blandt operationspersonalet, og det ikke er muligt at kalde vikarer ind.
- Patientens kræftoperation bliver udskudt, fordi der opstår behov for at foretage en akut, livreddende operation på en anden patient.

Hvis operationen er planlagt lige før tidsfristen udløber, vil det ikke være muligt at finde et andet behandlingstilbud inden for fristen. Patienten må derfor tilbydes behandling hurtigst muligt, og forløbet indberettes til Sundhedsstyrelsen som værende ikke overholdt.

Uddybning

For uddybning af hensyn til patientens helbredstilstand og ønsker samt handlepligt, når der ikke kan tilbydes tid inden for de maksimale ventetider henvises til [Vejledning om maksimale ventetider ved behandling af kræft og visse tilstande ved iskæmiske hjertesygdomme](#).

Figur: Maksimale ventetider i kræftforløb

